

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ЗА РЕВІЗІЮ УРЯДОВОГО ПЛАНУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІ

ВАШИНГТОН. — Вільям Грін, голова Американської Федерації Праці, подав до публічного відома, що дорадчий комітет президента для справ економічного забезпечення, которого членом є Грін, не приймає думки зорганізованого робітництва про забезпечення проти безробіття й тому зорганізовані робітники домагаються ревізії урядового плану.

Представники Американської Федерації Праці заявили комітетам палати послів і сенату, що займаються цією справою, що проект закону, внесений сенатором Вагнером і конгресменом Лунсом, має поважні хиби. Вони домагалися переосмислення проекту закону поданням виразно мірля винагородження на випадок безробіття.

БОРІТБГА ЗА НАЦІОНАЛІЗАЦІЮ ВОЄННИХ ПРОМИСЛІВ.

ВАШИНГТОН. — Секретар війни Ден заявив перед комітетом палати послів для військових справ що націоналізувати воєнні промисли несподоро, ба навіть самогубно для краю.

Він заявив тільки за те, щоб законом обмежити доходи амуніційних підприємств.

ВІДКІДАЮТЬ ПРОПОЗИЦІЮ ЛОНГОМ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ШОДО СВІТОВОГО СУДУ.

ВАШИНГТОН. — Сенат відкинув пропозицію Лонга, щоб американський уряд, приступаючи до Світового Суду, застеріг собі, що Америка тільки так догдо буде належати до Суду, як довго Суд буде признавати доктрину Монрова.

За внесок Лонга голосували 35 сенаторів, проти 46. Замітно, що між голосами за Лонга були 13 демократів.

Голосування показує, що урядови не буде так легко переперти що ухвалу, як це спершу здавалося. Видно, пропаганда проти Суду таки зробила своє і уряд мусітиме вживати всякого натиску, щоб переперти ухвалення приступлення.

ВЕЛИКИЙ СТРАЙК ПОРТОВИХ ВІЗНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — «Міжнародне Братство Візників» каже, що згідно з його приказом у понеділок вишли на страйк понад 20,000 портових візників та що страйк зовсім паралізував доставку товарів до кораблів і від кораблів.

Юнія виразно заявила, що вона думає страйком задержати суд не видавати судової заборони проти юнії. Коли суддя, що мав що справу вирішити, справді відложив видання своєї опінії на тиждень, юнія відклало страйк з тим, що його знову зарядить, як судовий приказ буде підписаний.

З ПРОЦЕСУ ЗА ВИБОРЧУ СТІЛЯНИНУ В КЕЛЕЙРЕСІ.

ПАТСВІЛ (Па.). — На процесі проти Джозефа Бруна, республіканського проводира майнерського містечка Келейрес, обвинуваченого за стріляння до демократичної паради в переддень виборів минулої осені та вбиття 5 осіб і ранення 14, ставав як відомості свідок у власній справі самий обвинувачений.

Бруно боронився, що він не віддав ні одного вистрілу до паради та нікого до стріляння не захоочував. Він говорив, що стрілянина почалася з вулиці та що коли стрілянина велася, він був коло телефону, пробуючи дістати стейтову поліцію.

З ПРОЦЕСУ ГАВІТМАНА.

ФЛЕМІНГТОН (Нью Джерсі). — Бруно Гавітман далі знімав у понеділок як свій власний свідок. Його допитував прокуратор Віленц цілих 5 годин.

В своїх зізнаннях Гавітман зробив кілька шкідливих для себе признань. Вчитуючи зізнання Гавітмана перед прокуратором у Бронксі, прокуратор Віленц добився від обвинуваченого признання, що він говорив неправду. Допитуваний остаточно стратив терпелівність та кричав до прокуратора, що він невинуватий.

Він казав, що не говорив нічого про те, що знайшов гроші в скринці, пошлений у нього Фішом, котрий поїхав до Німеччини, та що два тижні по відкриттю грошей у скринці він грошей не числив.

СНІГИ ВІДІЯЛИ ФАРМУ ВІД СВІТА.

ЛЕЙКЕРСТ (Нью Джерсі). — Снігові замети відіняли від світа Бінгема Мейера, завідувача довідної фарми, його жінку й двоє малих дітей. Всякі проби добитись до фарми лісовою дорогою, що становить одиницький доступ до фарми, не вдалася і уряд постановив вислати літак, щоби з нього скинути Мейерови поживу.

ЛЮДИ ДАЛИ МРІТЬ ВІД ОТРУЙНОГО ГОРІВКИ.

ЮТІКА (Нью Йорк). — 16 осіб померли тут цим дніми від кепських трунків. Між ними помер теж Виктор Петерсен, которого уряд посядував за продаж трійної горівки. Арештовано кількох людей, кодре, як каже поліція, варили й продавали горівку.

Олесь Бабін.

ПІД КРУТАМИ

Ще тільки вчора родилася воля;
Ще тільки вчора родилася воля;
Нині на спелок сурмилася вже сурми:
— Орда йде дика з чужого поля!

Ще тільки вчора — прапорів море,
Щобіло гнали дзвони в Софії,
А нині, нині — горе нам, горе!...
— Знов Боголюбський йде з Москви!

Знову з півночі градові тучі
Впадуть на наш нині народні;
Смує Київ, рини жалучи:
— Спасує хіба нас чуда господні!

Крамолі, чвари в краю цілому,
По лютих війнах люд у знемозі;
Гей, скиглить квіти в степу німому,
Що гніздо звила ось при дорозі!

Зібравсь триста юних, сміливих:
— Враття! Не купим волі словами!
Не треба смутків, ні сів журливих;
Ходім як йор у бій з мечами!

Гей, гремлять стріли мрачної днини,
Аж у Чернівці котяться грома;
Пале покисам цвіт України,
Та хто вбив тіло, духа не зломить!

Бились зполудня, бились до ночі;
Аж тоді втихли у пітми бої,
Як закрив воєн останній очі,
Як впа, убитий побіля зброї.

Всі Ви спочили в темній могилі,
Та нас в неволю не завернути,
Бо і в нас були вже Тернопілі,
Бо впадо триста ген там, де Круті!

В ЯПОНІ ПРОДАЮТЬ МАСО-ВІДЧАТА.

З причини стихійних катастроф, які настигли Японію, селяни масово продають відчата. В одній префектурі Аїта продано поверх 30 тисяч відчат у ціні від 16 до 23 рока. З того числа 17 тисяч відчат продано до ріжних фабрик, а 13 тисяч до японських каварень на т. зв. гейші. Ціни на відчата хитаються, залежно від уроди і здоров'я, від 10 до тисячі ен.

СТАРОВИННА ТАТАРСЬКА МОГИЛА.

Два кілометри від Тирасполя, недалеко Дністра, розкопали недавно стару могилу, цинну для науки тим, що вона точно давнина монетами.

Небіжчик у ній лежав голий і мав на обох руках та на грудях по одній срібній монеті з часів звісного Теле-бути, хана Золотої Орди, що панував у рр. 1287—1290. Підперезаний був небіжчик широким широким ремесом з записною спржкою, а на ногах лежав у нього сагайдак з березової кори. Біля голови стояла мілана мисочка на ніжці, а при правій руці був залізний ніжик. Із знайдених монет та з сагайдаку, розкрашеного на червону, ясно, що в могилі був похований знатний Татарин.

СТАРИННИ ГРЕКИ ЗНАЛИ СТЕНОГРАФІЮ.

Англійський археолог Мілан оголосив висвіт своїх дослідів над єгипетськими папірусами з часів, коли Єгипет був опанований грецькою культурою. Досліді Мілана тривали 10 літ і виявили, що один папірус містив науку грецької стенографії. Порівнюючи з іншими старинними джерелами, що знаходяться в Британському Музеї, він устиг показати, що грецька стенографія мала значення. Папірус походить з III століття перед Христом.

СТУДЕНТ ДЕФАВДАНТ.

«Братів Помочі» лівської політеканії прийняв недавно в характері гостя Францішка Врубля, який одержав від шефа Бюра суму, 1365 зл. з перекладами, щоби надати їх на пошти. Одначе Врубль спредирив одержану готівку і дик, при чом надіслав до «Братньої Помочі» писмо з проханням, щоб не повідомляли поліції, бо він до тяжких гроші знерве. За дефавдантом поліція неслала стежні листи.

ШКІЛЬНИЙ СТРАЙК У ПОЛЬСЬКОМУ СЕЛІ.

Польська преса згадує: село Грабово в августівському повіті, положе над друкарською границею, складається з кількох Грабово і з двох дварів. У селі Грабово живе 66 родин зі 104 дітьми. Найближча школа є в селі Мала Пруська, 4 км. віддалена від села Грабово. Дорога до школи веде через ліс і вузькою кладку через річку. На весну, чи осінню діти не можуть відстати до школи. Родичі часто домагаються окремої школи в Грабові. Та хоч ті старання тривають уже кілька літ, нема ніякого вислуду.

АРЕШТУВАННЯ ПРОДАВЦІВ ЗАПАЛЬНИЧОК.

Бригада скарбової контролі у Львові перевела обласу на продавців запальничок. У хвилю, коли поліцейний агент придержав одного з вуличних продавців запальничок, інші торговці станули в його обороні так, що мусіла інтерв'ювати поліція.

БАНДИТИ ВДАВАЛИ ПОЛІЦІЮ.

В Баличлах, пов. Коломия, на дні Петра Семотюка напали вночі опришки і пробували дістати до середини, причому поклали себе за поліцію. Семотюк освітив їх електричною ліхтаркою, а тоді напасники дали до нього кілька стрілів, ривачи його в ногу. Домовляючи почали кричати: «Напасники! Почали замахати грабунком. Відходьці, відпаділі! стодолу».

САМОГУБСТВО НАФТОВОГО СПЕКУЛЯНТА.

Знатний віденський хірург і професор університету, д-р Лйоренц, відіслав собі життя, повисившись. Як повідомляє віденська преса, Лйоренц був власником нафтового банку у східній Галичині. На безспішних верненнях він стратив у весь свій маєток ярості патора міфова шайліт і не стало причиною його самогубства.

ХАБАРНИЦТВО.

Бурмістр міста Галичарня прийняв у урядуваний ветеринар Фрухта, бо одержав повідомлення, що ветеринар бере від різних хабарів за негалегалю вбиту худобу.

ВІЗНІ МУСЯТЬ САМІ УДЕРЖУВАТИСЯ.

В низці надзвичайних реформ, переведених у сучасній Туреччині, є між іншим розпорядок, що злочинці в турецьких тюрмах мусять самі покривати кошти своєї удержання в тюрмі. А ті злочинці, що не всили цього зробити, мусять за кожний турецький фунт (около 5 злотих), виданий на їхне удержання в тюрмі, відсидіти один день більше понад речення, означений у судовому засуді.

ЧЕХИ АРЕШТУВАЛИ ПОЛЬСЬКУ КНЯГІНЮ.

Чехословацька поліція арештувала при переході чехословацької границі польську княгиню Матильду Санегу. Обвинувачують її за образу чехословацької нації. Перед кількома днями вона подорожувала по Чехословаччині й Мадришні. На кордоні Чехословаччини й Мадришні переніс її чехословацький носій пакушки з чехословацького до мадриського вагону. Княгиня дала йому за те корону. Він зажадав більше. А що вона відмовлялася, носій переніс пакушки з мадриського вагону назад до чехословацького. Тоді княгиня дала йому жадачу заплачу. При цих наголі вона зайшла образливими словами чехословацький пард. Носії доміс не до відомо владі. При повероті княгиню арештовано й відіслано сюди за образу нації.

ЩЕ ОДНА КУКУРУДЗНА АФЕРА.

Перед окружним судом як відлікочено інстанцією в Станіславові відбулася карна розправа як епілог кукурудзяної афери в Надирівщині. На лаві обвинувачених засіли Лйаб Бреслер, Дмитро Кінарятюк, Микола Кузак, Аврам Гарц, Ілько Олейник і Василь Худяк із Зеленої, пов. Надирів. В 1933 р. підчас гострої зими, коли серед гуцульського населення панувала голод, староста гірських повітів приділив по анжійній ціні вилучити привозного мита румунського кукурудзу для найбільшого населення. Обвинувачений, використований вище положення населення, набув значну кількість цієї кукурудзи по анжійній ціні від Гуцулів, що він відпропав більше по ринковій ціні. Суд затвердив присуд першої інстанції, на основі якого дістали: Бреслер 1 рік в'язниці, Гарц 8 місяців в'язниці, а інші на кару арешту по 6 місяців кожний.

ФОРМА УКРАЇНСЬКА, АЛЕ ЗМІСТ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Одеська радіостанція розіслала дуже цікавий і багатомовний реферат про «українізацію» України. Той реферат чули й ті Українці, що живуть на українських землях під Румунією, Польщею і Чехословаччиною. Говорили радіом так:

«Українізація, що її переводили Скрипник і товариші на Україні, була формою українська, а змістом націоналістична петлюрська, контрреволюційна. Ця українізація йшла так далеко, що її автори хотіли не тільки відділити Україну від російської культури, але й від большевицької Росії взагалі!». Цій українізації протиставляється тепер нову: «українську формою, а змістом інтернаціональну, большевицьку».

СМЕРТЬ АНГЛІЙКИ, ШО ПРАЦЮВАЛА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

МУКАЧІВ (Закарпаття). — Дня 21-го грудня померла в мукачівській лікарні Англія, що в 1922 році поселилася в найбідніший закуток української землі, на закарпатській Марморощині, і тут розвинула широку фільнтропійну діяльність. Поселилася там за порадою відомої «бабушки» російської революції Е. Брешко-Брешковської. Покинула пані Веллер посвятила Закарпаття свій труд і свої матеріальні засоби. Заснувала в Мукачеві й Жигороді інтернати для бідних шкільних дітей. Опісля осела в Гересині й всеціло віддалася праці серед місцевого селянства. А було над чим працювати в тому часі, бо шалли повенні пошести, як тиф, червнка, дифтерія, і тяжко було за прохарчуванням населення. Всюди, де тільки могла, появлялася «добра пані», що своїми ліками, грошевиими допомогатами та ласкавим словом протганяла нужду й недостатки.

А коли життя унормувалося, звернула вона всю увагу на воєнні сироти і безпритульну дітвору. Збирала їх у своїм домі, годувала, одягала і до школи посилала. Власним коштом побудувала величавий шкільний будинок і передала його на власність громаді Гересини. «Річ ясна, що панувала там добре й українську мову населення. Похорон відбувся при величезній зльзві народу, особливо селянства. Ділячий друг покойної, п. Гакенсен, сказав над її могилкою так: «Ми, Англіїці, дали вам те, що мали найліпніше».

ПРО «ЗІНОВЕВЩИН»-УКРАЇНЦІВ.

ЛьВІВ. — З Советів доходить вісті про масові арешти серед українського студентства в Харкові і Києві. Зміж арештованих коло 80% належать до комсомолу. Кажеться, що висланими групи Зіновєва навізали тісні зносини з українськими комуністами. Підставою порозуміння була постанова федеральної советської конституції, в якій говориться, що українська республіка має право виступити з ССР. Справа здійснення цієї постанови була, кажуть основою тих зносин.

ІОРДАН З ПЕРЕШКОДАМИ.

ЧЕРНІВЦІ (Буковина). — Треба було Українцям греко-католикам святити воду коло церкви, бо міська румунська влада не дозволила на похід через місто на площу.

БЛИЖЧІ ДАНІ ПРО «УКРАЇНСЬКИХ РІДНИЧИХ ЛІЦЕРІ».

ЛьВІВ. — Польська агенція «Всху» подає інформації про Державний Ліцей з українською мовою навчання, якого осідком буде містечків Чернівців, жилицького повіту, на терені станиславівського повідства. До Чернівців доїжджеться поїздом на станцію Північна на залізничній лінії Львів-Стрий. Від станції до Чернівців веде дорога, що вносіть кілька кілометрів. Ліцей буде відкритий з початком шкільного року 1935-36. Наука триватиме три роки. Кандидати, що стартуються про прийняття до Ліцею, мають нести прохання про прийняття до Кураторії Львівської Шкільної Округи у Львові. Адміністрація така виносиме рішю 220 злотих.

СИБІРСКА ЗИМА В ГАЛИЧИНІ.

ЛьВІВ. — З східній Галичині мороз доходить до 26 ступнів Цельсія, а в Карпатах до 30 і більше. А заповідають, що буде ще зимніше. В ріжних сторонах позимають люди в дорозі. На Пільорі показали масово вонки, що вишили з гір. Наслідком морозів піврались телеграфічні дроти; ятобчова комунікація припинилася. До містак тисячі людей з повітряюжували собі вугля, носії, руки. Ратуюче потугіяла у Львові дало в один дні допомогти в поверх 600 випадків. У Советаш ще зимніше. Там позимакано всі школи.

ОПІЛІГВАВІВ МЕК ДОНЕДЛА.

ЛОНДОН. — Джордж Бюкенен, член Незалежної Партії Парлі, бувший товариш-соціаліст теперішнього прем'єра Мек Донедла, виявився в парламенті останніми словами, в спосіб, невідомий в історії парламентів. Було це підчас дебати про допомогу безробітним. Бюкенен назвав Мек Донедла блязом, свинією, бонгизом, проклятим усім бідним народом, панським, служаккою.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1883
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 61-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of October 3, 1917.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПРЕДПЛАТНА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подпокою число три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На шість місяців	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число в північній (в англійському часі):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На шість місяців	\$1.25	Six months	\$1.25
На три місяці	\$0.60	Three months	\$0.60
В Америці та в Європі:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На шість місяців	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

За оголошення редакції не відповідає.
3 Канади належить посылати гроші лише на т. в. Foreign Money Order.
Тел. "Свобода": B'ерген 4-0237. — Тел. В. Н. Соколя: B'ерген 4-0106.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВЕЛИЧНИЙ, АЛЕ ТРАГІЧНИЙ МОМЕНТ

В історії новітніх визвольних змагань українського народу є записане одне слово: **Круті**, яке ще й досі не знісало як сід освітлене й відчує, а яке є виразом найглибшої любові рідного краю і посвяти та його.

І це довго прийде ждати, поки ціла нація відчужує глибини трагедії тої події. Бо відчуття і розуміння великої діла — це теж річ велика. Особливо тоді, коли наріз розбитий, коли події такі сильні, що потрясають цілою нацією; коли нема можливості зібрати думки до купи; коли нема змоги оголосити документи часу і писати та друкувати те, що хто думає, чи хто що пережив.

Нема тепер змоги написати правдиву історію останньої української бої. І тому нема змоги висвітлити правдиво ту подію, що зветься: **Круті**.

Одно певне і ясне: що в хвили, коли наближалось до Києва московське навізання, щоб завдати удар відродженій українській державі, й коли нація, військовий і мирний уряд У. Н. Р. про армію не подбав. І була держава, але було її кому боронити. В тім важливим моменті кинулась ратувати Батьківщину молодь зі шкіл. Вона одна відчула, який це назрівав момент. Не було її тоді в Києві багато. Та такі набірались до трох соток з тої молоді, що була вихована в російських школах, а більша частина — в «малоросійських» домах. І ці молоді, майже діти, вхопили за кріс і опинилися над Крутами, де наложили головами, падаючи жертвою нашого ідеологічного безладдя, організаційного хаосу і шкільного невідповідання народних мас до великої хвилі, яку передовсім не переживали. А впади той наш квіт хіба нам у науку, щоб не повторилися ті помилки та недомогання, що вже раз довело до втрати української держави.

Бо от зважився кінці політичний провід нації продовжити Українську Народну Республіку. Заявляючи, що його до цього «приневолено». І вправду, чи перед Москвою, що зроблено це на те, щоб допомогти Росії, щоб дати «великий і знеможений републіці Росії здоров'я, силу і нову будучність»?

Москва, у відповідь на те, створила в Харкові советський, ніби український, уряд, а на Київ висла Муравйова, щоб наступав на більшевизмськими бадами проти української народної влади. Відповідний і миролюбний уряд У. Н. Р. про армію не подбав. І була держава, але було її кому боронити. В тім важливим моменті кинулась ратувати Батьківщину молодь зі шкіл. Вона одна відчула, який це назрівав момент. Не було її тоді в Києві багато. Та такі набірались до трох соток з тої молоді, що була вихована в російських школах, а більша частина — в «малоросійських» домах. І ці молоді, майже діти, вхопили за кріс і опинилися над Крутами, де наложили головами, падаючи жертвою нашого ідеологічного безладдя, організаційного хаосу і шкільного невідповідання народних мас до великої хвилі, яку передовсім не переживали. А впади той наш квіт хіба нам у науку, щоб не повторилися ті помилки та недомогання, що вже раз довело до втрати української держави.

В. Будинковський.

ШЛЯХОЦЬКЕ УХО

(Історичне оповідання).

Наш пан вислав її сюди саме на те, щоб забламувати погоню, як би справді яка пустилася за нею.

— Сюди погоня не знайде дороги? — спитав Ярунич, похитуючи недовірливо головою.

— То було так, — розпочав з кінця старий з гайдюків, старий балаку: Від Райфуріа до Шубіна і до Латаї враз одразу. Десь в половині дороги розколюється і розходиться двома рукавами. Ліве рукамо іде до Шубіна, праве сюди, до Латаї. Коли ми, вертаючись з Райфуріа, підійшли до того місця, де дороги розходяться, наш пан сказав:

«Не виключено, що Райфуріа, сідіште якого сьогодні, що має сильну міліцію, і пустилась відбивати дошку. Треба його забламувати. Він буде гадати, що я дівину виле до себе, до двора в Шубіні. А я скажю їй в Латаї».

Шоби там, де дороги розходяться, це добрий шлях на дороги до Латаї не було свіжого сідлу вола, пан приказав гайдюкам занести порожній від до аса. Потому гайдюки

занесли і в ніз покладали дамих шини, щоб було на чим сідати. Нависла дамих шини і посидали на воли. Воно пан дав конвою з десятих гайдюків і приказав асам їхати майже аж під село Латаю.

Недалеко села, де на дорожці вже не розрізняти слідів подинних воїв, гайдюки зішли на дорогу.

«Коли гайдюк розказував се, Ярунич подинними словами, киданням до козаків пошепки, сказав їм, що дівину треба відібрати, відгородити від від гайдюків, прикладати кождому пострілу до гуеру».

— І щож ви тепер зробіте з дівинкою? — спитав Ярунич, підійшовши ближче вола, будучи, щоб дівині ліпше придатися.

— Зробімо те, що наш пан приказав нам зробити, — відповів гайдюк. — Занесемо до вола, що сама не схоже у відні до такої сінгінки. Діло і чортів бохання хай і збоку вола. Заклеємо його, поставимо варту і будемо доглядати даліших порожніх панів.

— А як би той приказ я дав

вам? — спитав Ярунич, підступивши до вола ще ближче.

— Ти? Чий приказ? — спитав гайдюк, витріщивши на козака очі, бо не розумів його.

— Мій приказ! — відповів козак. — Дівинкою ти вже не журися, бо я беру її під мою відповідальність. Вступив і вступили двома гайдюкам, щоб прикласти їм до вола.

— Я? Вступитися? Ти може прийшов на службу до нашого пана?

— На бік! — гукнув Ярунич. В ту мить половина козаків всунулась між вій і гайдюків.

До кожного гайдюка наставили над пістолі. Ярунич нахилився над волом, вхопив дівину обируч за стан і, замахнувшись, посядів її на своїм коні перед собою.

— Поклоніться нашому панові від козака Ярунич і буйте здорові! — сказав Ярунич до гайдюків і півстав чвалом дорогою на Райфуріа. Його козаки поминали за ним. Гайдюки стояли на місці, позираючи один на одного. Неначе не годі було зрозуміти, що сталося.

Також годі їм було уявити собі, що сказав пан, який вчує, що вони дали собі дівину вхопити з рук. Нарешті старший промовів:

— Нещай пан хіба зрозуміє, що десять гайдюків не рівно

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

ГУІ ЛОНГ

III.
Монарх у підтанках.

Далеко від стеїту Луїзіані люди знають Гуї Лонга як чоловіка, одитого в прекрасний сурдут кравецької роботи і вони зображають собі його, як він править свійогом легісним туром. Та місцеце насекнеє знає про нього більше: що знає про Гуї Лонга править стеїтмом у власній спальні, одитий у зелені підтанки.

Кому не могло би вигадати на кепський жарт, той може собі пригадати, як сенатор Лонга відіслав свого часу командант німецького кружакка «Емден», що вселався був підчас світової війни. Лонг прийняв команданта — одитий у зелені спальний костюм, «паджама». Командант, «Емден» взяв це за свідомо образу. Так думає командант, «Емден», бо він чужинськ. Якби він був мешканцем стеїту Луїзіані, то знав би, що зелені «паджама» це немовби урядовий уніформ диктатора.

Це вже траплялось не раз і не два, що сенатор приходив додому у полудне, одягався в «паджама», йшов до ліжка. І лежачи в ліжку, приймав довіря рід людей. Та правильного роду авеніції відбувають ввечерю. У цей спосіб він відбуває конференції зі своїми найближчими поплечниками. Конференції, деклямує, кричить. Як дуже зворушиться, то вискакує боєий з ліжка, підтягає підтанки вгору і парадую, викрикуючи з усієї сили, виявляючи до одного або двох людей стільки голосу, скільки бесидники виявляють до великої аудиторії. Видается, що він не може спокійно говорити: мусить бесидничати. Коли говорення до одного або кількох людей у кімнаті відбувається нормально тихим, спокійним голосом, то Лонг поводитьсь або ненормально або грає ролю.

Він дає й іншим говорити. Навить і слухає. Але це тільки на хвили. Зараз потім він знову переверне свою думку, виставить, самий рішче. Один гайдюк, що був у делегатах з одної громади до Лонга, сидів дві години в його спальні й слухав, як Лонг розбирав справу за справою. Розбирав й рішено коло дванадцяти справ. Без огляду на те, чи говорено про важні справи, чи дрібніші, Лонг усе розлапувався, деклямував, розмакував руками, як

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

— То мій тато! — крикнула дівинка, коли козаки і її три іздів вже підїхали ближче до себе.

Райфуріа, який бачив чужу дівину у коні перед козаком, не зарав пізнав, що до його ідуть козаки. Все так Ярунич пізнав догори руку і припинив своє відказу, також Райфуріа і його гайдюки осадили коні.

— Савиді! — крикнула шляхтич, бо аж тепер пізнав дошку. — Ти який способом поїдеш до твоярствості? Я чув, що тебе забрав до себе Шубіньський.

— Взяв, та сей козак високо бодив мене.

Райфуріа став признавати Яруничу, котрий все ще держав дівину, оперевшись до вола рукою. Дівинка, у виглядній і зсунулася з коня,

підступі сотні козаків. Іх мабуть була ціла сотина, або й ще більше.

— Коби зрозумів! — дозав другий гайдюк недовірюю.

Козак з дівинкою скоро минали дорогою до міста, де вона склоситься з дорогою від Шубіна. Саме, коли віхали на спільну дорогу до Райфуріа, почули наближаючийся з протиліжної сторони туліт. Побачили трох іздів, що гнали несамопити чвалом.

